

ScanAirclean A/S, Skov A/S og Staring Miljø A/S

Dir. Thorkil Dahlgreen, ScanAirclean

Dir. Allan Skovgaard, Staring Miljø

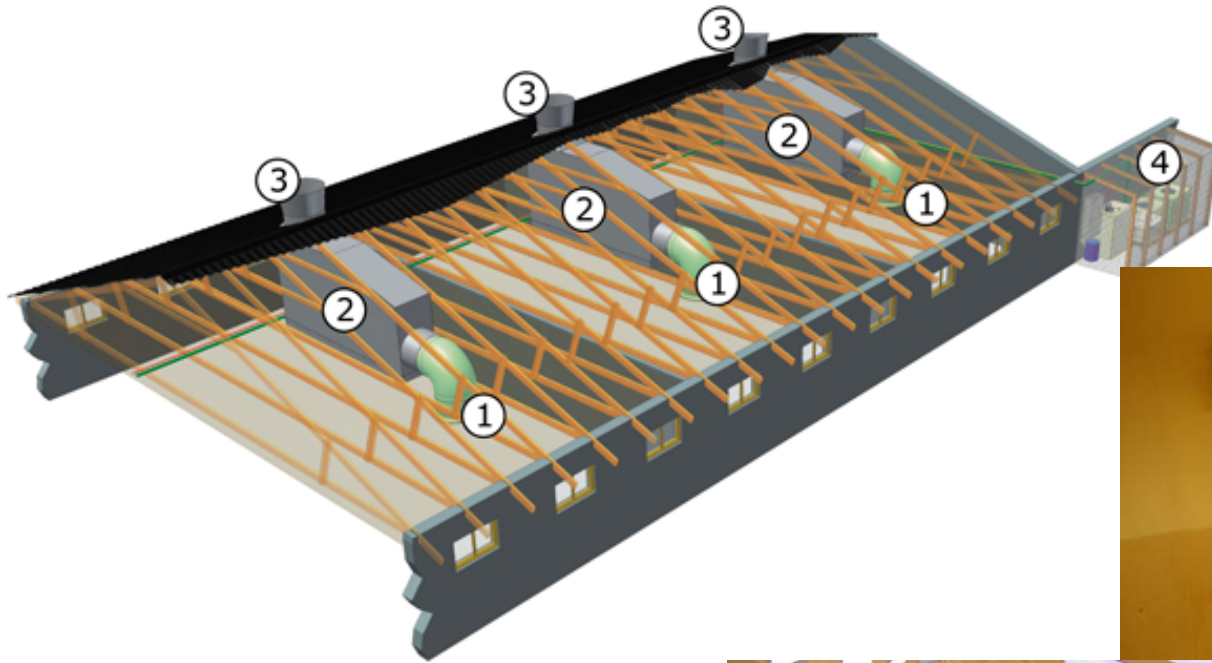
Dir. Jørgen Yde Jensen, Skov

**Foretræde for Folketingets Miljø- og
Planlægningsudvalg den 7. juni 2006**

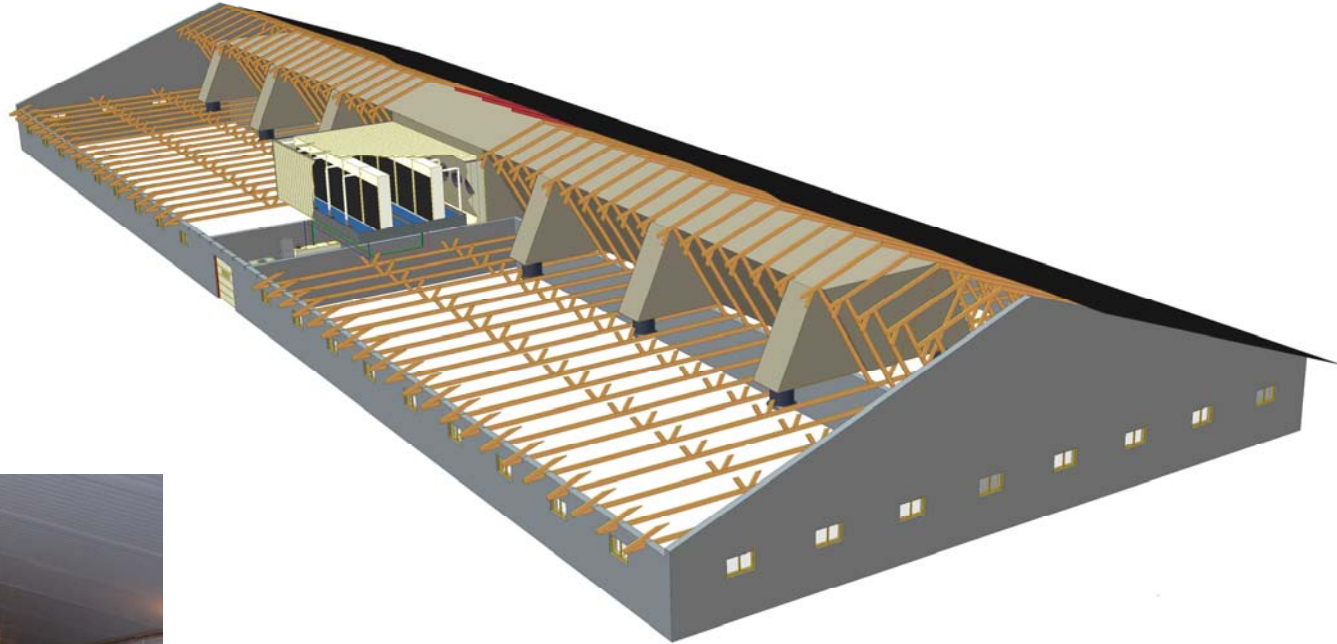
Agenda

- Kemisk luftrensning
- Gylleforsuring
- Biologisk luftrensning
- Behov for miljøteknologi
- Hvordan får landmændene råd?
- Ønsker til myndighedsbehandling
- Ønsker til dokumentation

Decentral kemisk luftrensning

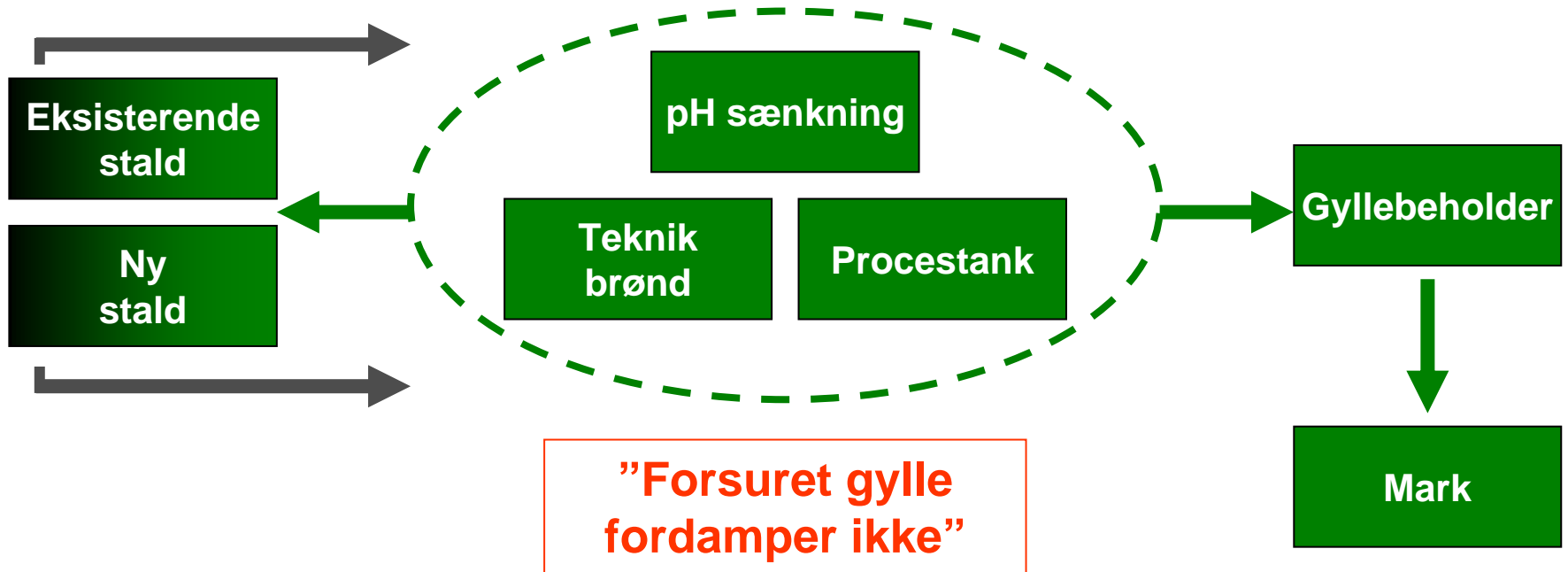
Central kemisk luftrensning

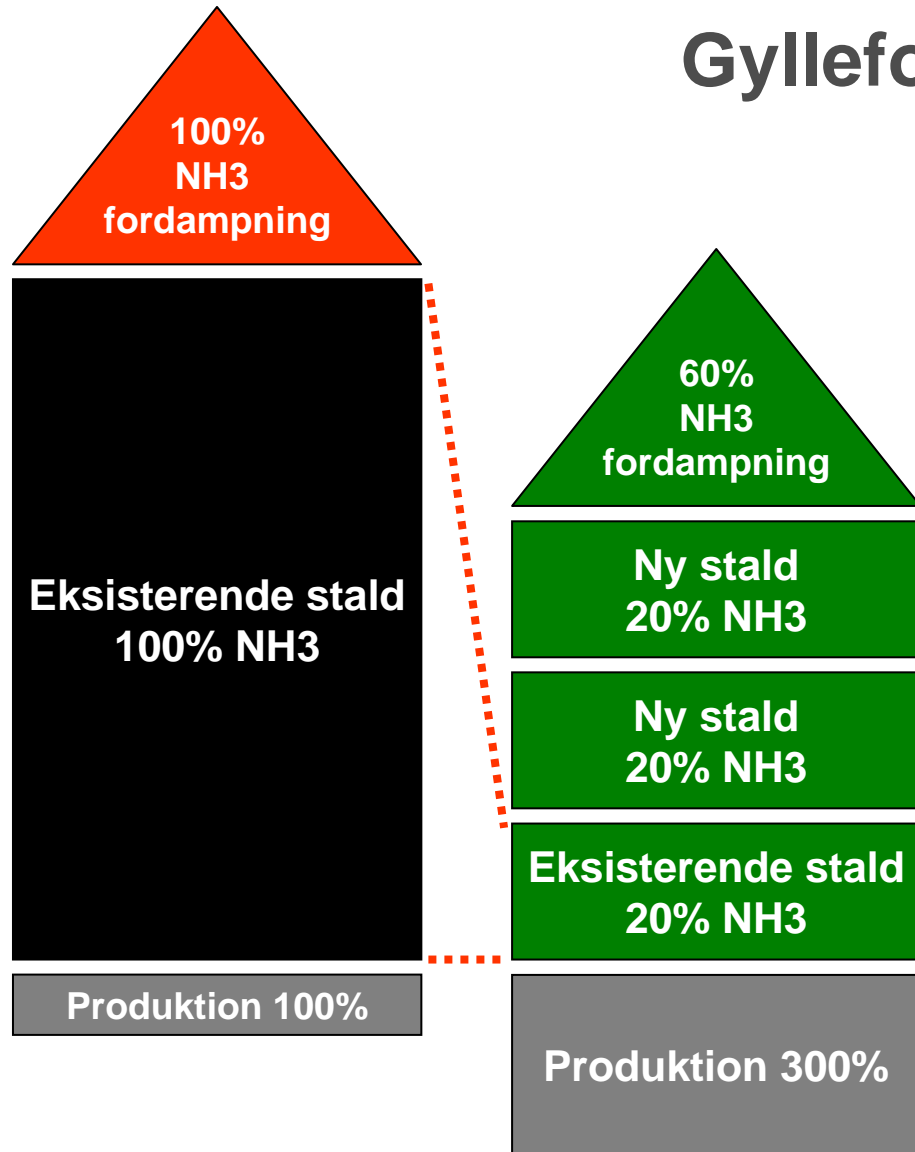
Status kemisk luftrensning

- 20 decentrale anlæg leveret og flere under bygning
- 3 centrale anlæg under bygning
- > 90 % NH₃-reduktion
- > 90 % støvreduktion
- Ingen lugtreduktion på decentrale luftrensere (1-trin)
- Hollandske målinger på centrale luftrensere (2-trin) viser > 50 % lugtreduktion
- Restprodukt er flydende ammoniumgødning
- BAT (delrensning) og BAT Kandidat (fuld rensning)

Gylleforsuring

Gylleforsuring

Eksempel:

Landmand **3-dobler** produktion. Installerer GYLLEFORSURING i eksisterende stald samt i 2 nye stalde. Samtidig reducerer han ammoniakfordampning med 40%

Central overvågning og dokumentation:

- Datalogning af drift
- Mulighed for fjernovervågning, f.eks. den lokale godkendende myndighed

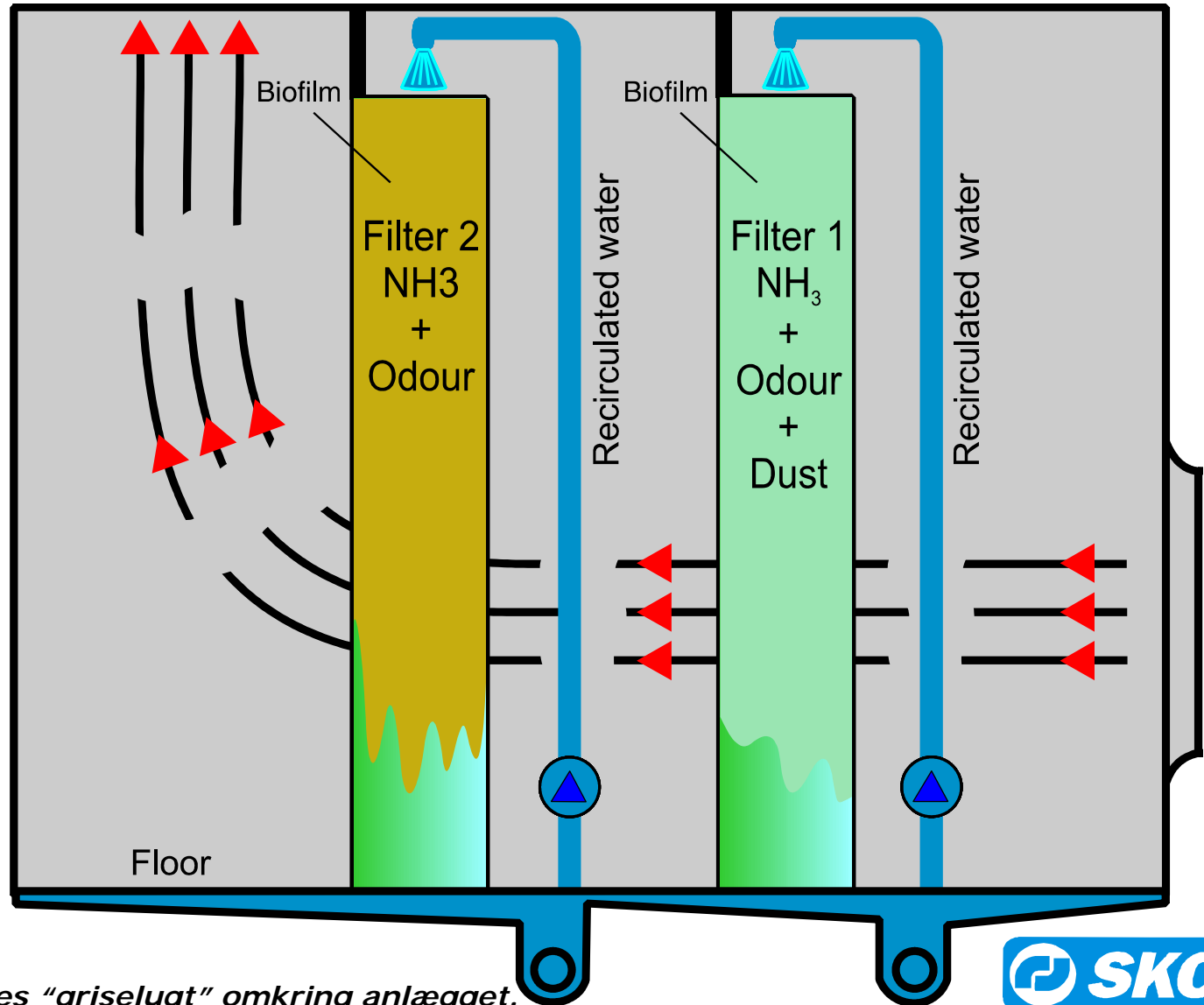
Status gylleforsuring

- Mere end 40 anlæg solgt (kvæg/mink/svin). 10 anlæg under opførelse
- 80% Veldokumenteret NH₃-reduktion i stald og mark
  - Ammoniakfordampning: BAT byggeblad
  - Markeffekt: Statens Jordbrugsforskning og Landboforeninger
- Støv og Lugtreduktion
  - Ammoniak indhold kan reduceres fra 12 ppm til 3 ppm.
  - Positive resultater og kundeudsagn mht. forbedret staldmiljø:
=> Bedre arbejdsmiljø og dyrevelfærd. Hurtigere fremvækst og lavere dødelighed
- BAT "kandidat" mht. staldeffekt, idet markeffekten ikke er medtaget
- Markant forbedret udnyttelse af kvælstof i marken:
  - Normal gylle: Kvælstof udnyttes max. 75%, under meget ideelle forhold
  - Sur gylle: Kvælstof udnyttes 90%, uafhængig af vind og vejr

Ammoniakfordampning:	Reduceres 80%	<i>Godt for følsom natur</i>
Kvælstofudvaskning:	Minimeres	<i>Godt for vandmiljøet</i>
Ammoniak i staldluft:	Reduceres 80%	<i>Godt for dyr / mennesker</i>
Gødningsværdi:	Forbedres 20%	<i>Godt for indtjeningen</i>

Biologisk luftrensning: Farm Airclean BIO System

Der kan ikke registreres "griselugt" omkring anlægget.

Landsudvalget for Svin, 2005.

Biologisk luftrensning

2. generation BIO system

1. generation

Status biologisk luftrensning

- Udviklet gennem de seneste 6 år i samarbejde med universiteter. Del af VMP 3.
- Ingen tilsætningsstoffer ud over vand.
- Restproduktet ledes til gyllebeholderen.
- 30 anlæg i Danmark, Belgien og Japan
  - Belgien: Eneste produkt godkendt til > 70% NH₃ reduktion. 40% tilskud
  - Japan: Fokus på lugt
- Reducerer NH₃ til under 2 ppm.
- Produktet fjerner lugten.
  - Danmark: "Der er ingen griselugt omkring stalden"
  - Japan: Faktuel måling på 10 lugtstoffer

Behovet for miljøteknologi til husdyrproduktion

- **Konkurrencen** levner kun plads til effektive bedrifter med **industri-lignende produktionsform**
- **Befolkningens sammensætning ændret**; kun få har tilknytning til landbruget
- Hastigt voksende krav fra omgivelserne: **landbruget må hverken lugte eller forurene mere end andre virksomheder!**
- Løsning er afgørende for at fastholde **folkelig accept af en fortsat betydelig animalsk produktion i Danmark** og øvrige velstående lande

Hvordan får landmændene råd til miljøteknologi?

- Miljøteknologier betyder meromkostninger for landmænd, der er i hård international konkurrence; **8-20 kr. pr. slagtesvin @ 11-27 øre pr. kg. kød @ 6-16 % af landmandens DB!**
- Tag konsekvensen af at landbrug skal reguleres som industri! **Fastsæt krav til max. udledning i stedet for kunstige produktionslofter (tilladelser gives som maks. antal stipladser / producerede dyr pr. år / DE)**
- Ingen påbyder fabrikant at begrænse produktionen til f.eks. 20.000 køleskabe om året!

Hvordan får landmændene råd til miljøteknologi?

- Kan landmanden – ved investering i miljøteknologi – producere 30.000 slagtesvin mod tidligere 15.000, er det både i hans og samfundets interesse, **så længe miljøkravene overholdes!**
- I en overgangsperiode bør landmændene sikres **investeringstilskud** eller anden medfinansiering

Ønsker til myndighedsbehandling

- **Støtte til forenkling**, dvs. én lov, én myndighed, én offentlighedsfase og én-strengt klagesystem
- Lov og administration skal være **forståelig** for landmænd, rådgivere, sagsbehandlere og leverandører
- **Sagsbehandlingstiden skal reduceres**, og der skal indføres "**behandlingsgaranti**" indenfor x måneder
- Betydelig bekymring for at der opstår "**tomrum**" ved **overgang fra amter til kommuner!**
- Afgørelser i VVM-screeninger og redegørelser bør fastlægge miljøkravene, men **ikke binde landmand til bestemt teknologi eller firma**
- De 3 virksomheder har p.t. adskillige projekter som alene afventer afgørelse i **Naturklagenævnet!**

Ønsker til dokumentation

- Både landmænd, rådgivere og kommunernes sagsbehandlere har behov for **uvildig dokumentation af miljøteknologier**
- Afprøvning skal foretages **af akkrediterede godkendelsesorganer**
- **Dokumentationen** (evt. BAT) skal være på et niveau, hvor den også kan **anvendes udenfor Danmark**